

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију и
проверу квалитета у високом образовању
Комисија за акредитацију и проверу
квалитета
Број: 612-00-00161/4/2020-03
Датум: 19. 05. 2021. године
Булевар Михајла Пупина 2
Београд

Република Србија
ФАКУЛТЕТ ПЕДАГОШКИХ НАУКА
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ
ЈАГОДИНА

ПРИМЉЕНО: 4. 6. 2021			
Орг. јед.	Број	Прил.	Вредн.
01	22631		

На основу члана 21. став 1. тачка 1. и члана 23. Закона о високом образовању („Службени гласник РС” број 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019 и 6/2020 - др. закони), Комисија за акредитацију и проверу квалитета, на седници одржаној 18. 05. 2021. године, донела је

ОДЛУКУ
о акредитацији студијског програма
Мастер академске студије (МАС) – Професор предметне наставе

Утврђује се да **Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина**, са седиштем у Јагодини, у улици Милана Мијалковића 14, ПИБ: 100937051, Матични број: 06872468, испуњава прописане стандарде за акредитацију студијског програма **Мастер академске студије (МАС) – Професор предметне наставе**, и то у оквиру образовно-научног поља Друштвено-хуманистичке науке, интердисциплинарних (ИМТ) студија, и научних области Педагошке и андрагошке науке и Психолошке науке, за упис **25 (двадесет пет) студената** у седишту Установе.

На основу ове одлуке, Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању ће донети уверење о акредитацији студијског програма из става 1. ове одлуке.

Образложење

Високошколска установа **Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина** (у даљем тексту: ВШУ), са седиштем у Јагодини, у улици Милана Мијалковића 14, је дана 24. 06. 2020. године поднела Захтев за акредитацију студијског програма **Мастер академске студије (МАС) – Професор предметне наставе** под бројем 612-00-00161/2020-03.

У складу са чланом 21. став 2. тачка 1. Закона о високом образовању („Службени гласник РС” број 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019 и 6/2020 - др. закони), Комисија за акредитацију и проверу квалитета образовала је Поткомисију за образовно-

научно поље Друштвено-хуманистичке науке (у даљем тексту: Поткомисија) ради утврђивања чињеница од значаја за доношење одлука о захтевима за акредитацију.

Комисија је усвојила Предлог за именовање рецензентске комисије на седници одржаној 22. 10. 2020. године, а директор Националног тела за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању именовао је рецензентску комисију дана 26. 10. 2020. године.

Рецензентска комисија (у даљем тексту: РК) утврдила је чињенице од значаја за доношење одлуке о акредитацији студијског програма увидом у поднету документацију и непосредним увидом у рад ВШУ. РК је дана 19. 01. 2021. године посетила ВШУ и након посете сачинила коначни извештај на српском и сажетак на енглеском језику, који укључује и евентуалне оправдане примедбе ВШУ, као и оцену квалитета анализираних студијског програма, и поднела га Поткомисији на разматрање. На основу извештаја РК, Поткомисија је поднела Извештај о оцени испуњености стандарда за акредитацију студијског програма (у даљем тексту: Извештај) у коме је утврдила да су испуњени стандарди прописани Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма и предложила Комисији да донесе одлуку о акредитацији студијског програма из диспозитива.

Комисија за акредитацију и проверу квалитета (у даљем тексту: Комисија), на седници одржаној 18. 05. 2021. године, на основу Извештаја Поткомисије и Извештаја РК, донела је **Одлуку о акредитацији студијског програма Мастер академске студије (МАС) – Професор предметне наставе**, у даљем тексту: СП, који се реализује на ВШУ у оквиру образовно-научног поља Друштвено-хуманистичке науке.

Констатује се да је ВШУ доставила документацију у складу са захтевима Правилника о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Сл. гласник РС” број 13/2019) дана 24. 06. 2020. године.

На основу Извештаја РК, Извештаја Поткомисије и увида у поднету документацију за акредитацију СП, утврђена је испуњеност прописаних Стандарда за акредитацију студијског програма, сваког појединачно, што је документовано релевантним чињеницама.

Стандард 1: Структура студијског програма

Студијски програм мастер академских студија *Професор предметне наставе* за стицање академског назива *Мастер професор предметне наставе* траје два семестра, односно једну школску годину укупног обима 60 ЕСПБ и реализује се у оквиру ИМТ поља. У програму су дефинисане две главне области: *педагошке и андрагошке науке и психолошке науке*. Међутим, дискутабилно је сврставање појединих наставних предмета и њихова (не)припадност наведеним областима.

Програм поседује све елементе предвиђене *Законом о високом образовању* и стандардима за акредитацију студијских програма II нивоа студија. Врста студија и исходи процеса учења у складу су са законом који утврђује национални оквир квалификација.

Основна сврха програма јесте оспособљавање студената за самостално обављање посла професора одговарајућих наставних предмета (или групе предмета) у основним и средњим школама.

Основни циљ студијског програма је стицање знања, вештина и способности значајних за обављање послова наставника предметне наставе кроз обавезни део педагошко-психолошко-методичког образовања и праксу у школи.

Упис се врши на основу конкурса који расписује Универзитет у Крагујевцу, а спроводи га Факултет педагошких наука, Јагодина. На студије другог степена може се

уписати лице које је завршило одговарајуће студије првог степена у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова. Избор кандидата за упис на студијски програм обавља се на основу опште просечне оцене остварене на основним студијама и дужине трајања претходних студија.

Завршетак програма омогућава студентима наставак студија на нивоу докторских академских студија.

Курикулум програма садржи:

- три обавезна предмета укупне вредности 17 ЕСПБ;

- тринаест изборних предмета од којих студент бира три, укупне вредности 17 ЕСПБ;

- обавезну праксу вредности 6 ЕСПБ која се реализује у другом семестру у трајању од четири недеље под менторством предметних наставника у партнерским установама;

- завршни, мастер рад вредности 20 ЕСПБ који се реализује у другом семестру.

Фактор изборности према позицијама где студент бира предмете износи 45 % што је у складу са дефинисаним акредитационим стандардима.

Структура студијског програма дефинисана је са 28,33% академско-општеобразовних и теоријско-методолошких и 71,66 научно-односно уметничко-стручних и стручно-апликативних предмета од укупног броја ЕСПБ програма, што је у складу са постављеним критеријумима.

Листа обавезних и изборних предмета са оквирним садржајем, спецификација праксе, као и њихов начин извођења и бодовне вредности исказане у складу са европским системом преноса бодова доступни су у књизи предмета. Књига предмета садржи предуслове за упис појединих предмета као и исходе процеса учења сваког предмета.

Настава се изводи путем предавања, вежби, студијско-истраживачког рада, консултација и менторског рада. Посебна пажња поклања се индивидуалном раду са студентима током студијско-истраживачког рада, консултација и менторског рада при изради предиспитних обавеза, семинарских радова и истраживачких пројеката.

Услови за прелазак са других студијских програма регулисани су општим актом Факултета.

Факултет примењује адекватне поступке праћења квалитета студијског програма и на прави начин користити њихове резултате.

Предвиђена структура студијског програма и конципирани наставни предмети само делимично доприносе развоју предвиђених компетенција студената, као и остварењу планираних исхода учења. Ипак, постављена структура програма омогућава осавремењивање и корекције садржаја студијског програма.

Стандард је испуњен.

Стандард 2: Сврха студијског програма

Основна сврха мастер академских студија *Професор предметне наставе* је оспособљавање студената за самостално обављање посла професора одговарајућих наставних предмета (или групе предмета) у основним и средњим школама.

Једино компетентни професори могу да допринесу побољшању положаја професора, школа и образовања у друштву, као и квалитетном образовању нових генерација, што представља дугорочну сврху овог програма.

Из перспективе система образовања, сврха развијања овог мастер програма је образовање професора предметне наставе који ће:

- произилазити из савремених научних сазнања о професији професора предметне наставе;
- уважавати постојећи контекст образовања предметних професора у Србији и потребе које из њега проистичу;

- бити у складу са законском регулативом (према *Закону о основама система образовања и васпитања* неопходан је мастер ниво образовања и минимум 36 ЕСПБ педагошко-психолошко-методичког образовања за професију професор предметне наставе; према документу *Стандарди компетенција за професију наставника и њиховог професионалног развоја* који истиче стручне, педагошке, психолошке и сарадничке компетенције наставника);
- бити у складу са савременим програмима образовања професора предметне наставе у међународном контексту и захтевима који се пред образовање наставника постављају у релевантним међународним документима. Осим за рад у основним и средњим школама, овај програм образује стручњаке који могу да раде и у другим институционалним и ванинституционалним облицима образовања.

Овако дефинисана сврха студијског програма произилази из циљева и задатака високошколске установе који се односе на образовање високопрофесионалног просветног кадра и подстицање студената на ефикасно учење, учешће у истраживањима и перманентно стицање професионалних компетенција.

Може се закључити да је сврха студијског програма МАС Професор предметне наставе јасно дефинисана и да је у складу са задацима установе.

Стандард је испуњен.

Стандард 3: Циљеви студијског програма

Општи циљ студијског програма МАС *Професор предметне наставе* је да, у контексту знања из области из којих се реализује настава одређеног предмета, студенти развију компетенције неопходне за самостални рад наставника предметне наставе. Студенти треба да стекну основна знања, вештине и способности значајне за посао наставника предметне наставе кроз обавезни део педагошко-психолошко-методичког образовања и праксу у школи, као и виши ниво компетенција, зависно од тога које изборне предмете буду бирали.

Посебни циљеви програма:

- Разумевање основних педагошких, психолошких и методичких сазнања и оспособљавање за њихово критичко промишљање у контексту образовне праксе;
- Оспособљавање за планирање образовног рада у коме се уважавају: индивидуалне и групне одлике ученика, специфичности наставног предмета и наставног програма, одлике контекста школе и шире друштвене средине, општи циљеви савременог образовања и вредности савремене цивилизације;
- Оспособљавање за конструктивну комуникацију, сараднички рад и међусобну подршку у релацији са ученицима, родитељима, колегама и локалном средином;
- Оспособљавање за адекватно одговарање на реакције ученика и промене у контексту при реализацији образовно-васпитног рада;
- Развој осетљивости за препознавање проблема у образовно-васпитном раду, њихово разумевање и осмишљавање начина њиховог решавања;
- Оспособљавање за примену савремених технологија као вида подршке школском учењу;
- Оспособљавање за истраживање и евалуацију образовних активности и развијање спремности за критичко промишљање, самовредновање и унапређивање сопственог рада и рада школе;
- Разликовање професионалног идентитета професора предметне наставе од идентитета уже струке, разумевање улога професора у школи и развијање спремности за развијање неопходних компетенција;

- Развијање професионалног идентитета наставника предметне наставе као професије која подразумева континуирани професионални развој.

Може се закључити да су циљеви студијског програма МАС Професор предметне наставе усклађени са задацима установе. Дефинисани циљеви овог програма указују на компетенције и вештине које студенти треба да стекну. Међутим, дискутабилна је компетентност наставника за реализацију оваквог програма. Анализа документације показује да предвиђени наставници који су завршили претходне нивое студија у дидактичко-методичким областима или методикама не могу реализовати наставу на програму МАС Професор предметне наставе.

Стандард је испуњен.

Стандард 4: Компетенције дипломираних студената

Савладавањем студијског програма МАС Професор предметне наставе предвиђено је да студент стиче следеће *опште способности*:

- Способност темељног проучавања образовно-васпитне теорије и праксе које се заснива на систематичном разумевању и критичком промишљању информација;
- Способност повезивања информација, извођења закључака на основу непотпуних или ограничених информација и савладавања сложених образовно-васпитних проблема;
- Способност самосталне примене стечених знања и развијања нових идеја и решења у новом или непознатом окружењу, у ширем интердисциплинарном контексту образовно-васпитног рада;
- Способност јасног и недвосмисленог представљања и образлагања сопствених закључака и решења стручњацима и људима ван струке (ученицима, родитељима / старатељима и сл.);
- Способност промишљања друштвених и етичких последица и одговорности повезаних са сопственим закључцима и решењима;
- Способност даљег самосталног професионалног усавршавања.

Савладавањем студијског програма МАС Професор предметне наставе предвиђено је да студент стиче следеће *предметно-специфичне способности*:

- Познавање послова и улоге професора предметне наставе и разумевање фактора који утичу на њихово остваривање;
- Разумевање основних карактеристика развоја деце школског узраста (когнитивног, социјалног и афективног) и начина на које школовање и професори предметне наставе могу да допринесу развоју ученика;
- Разумевање природе и односа учења и поучавања и сагледавања у контексту;
- Разумевање проблема васпитања и образовања у светлу различитих концепција образовања;
- Коришћење напредних информационо-комуникационих технологија у овладавању знањима и професионалној пракси;
- Демонстрирање усвојености вредности професионалне етике;
- Демонстрирање способности за самостални професионални развој.

Исходи учења

Предвиђено је да Мастер професор предметне наставе буде у стању да:

- Планира и реализује образовно-васпитни рад полазећи од разумевања савремених модела наставе и образовања;

- Ствара услове за celoviti razvoj ученика;
- Користи наставне методе, моделе и стратегије који су у складу са циљевима, исходима и садржајима образовања;
- Развија мотивацију и обезбеђује активно учење и сарадњу;
- Уважава индивидуалне и културне разлике и одлике контекста;
- Прати наставни процес и оцењује напредовање ученика примењујући различите врсте и технике оцењивања;
- Уочава и истражује проблеме у образовно-васпитној пракси и активно приступа њиховом решавању;
- У процесу планирања, реализације и евалуације образовно-васпитних активности ради сараднички са свим релевантним актерима образовно-васпитног процеса (колегама, ученицима, родитељима, локалном средином);
- Користи страни језик у стручном раду и даљем усавршавању;
- Настави студије на начин који сам одабере;
- Развија критичку рефлексију код себе и ученика;
- Познаје различите начине професионалног развоја професора предметне наставе и могућности развоја каријере и има активан и одговоран однос према сопственом развоју и према развоју школе.

Може се констатовати да су опште и специфичне компетенције углавном прецизно дефинисане, да су у складу са структуром и садржајем студијског програма и да су усклађене са предвиђеним исходима. Међутим, дефинисане компетенције су већим делом идентичне као компетенције које су дефинисане у оквиру студијског програма мастер *Учитељ*. Предвиђене компетенције студената делимично су дефинисане у складу са наставним предметима у оквиру студијског програма. Предвиђене су и одређене компетенције за које није јасно како ће их студент развијати, јер програмом нису предвиђени ти садржаји и предмети (на пример: коришћење напредних информационо-комуникационих технологија у овладавању знањима и професионалној пракси, коришћење страног језика у стручном раду и даљем усавршавању и др.).

Постоји прилог Додатак дипломи са одговарајућим елементима.

Закључак Рецензентске комисије је да је стандард испуњен.

Стандард 5: Курикулум

На основу увида у опис Стандарда 5, као и прегледа свих достављених прилога у вези са курикулумом за студијски програм Мастер академских студија *Професор предметне наставе*, утврђено је да студијски програм траје два семестра, односно једну годину и да има укупно 60 ЕСПБ (у првом семестру предвиђено је 29 ЕСПБ а у другом 31 ЕСПБ). Програм укључује обавезне и изборне предмете који су распоређени тако да у првом семестру има три обавезна и два изборна предмета, а у другом семестру предвиђен је један изборни предмет и обавезни предмети који се односе на Стручну праксу, Студијски истраживачки рад и Завршни рад. У структури студијског програма, изборни предмети заступљени су са 45% што је у складу са Упутством да најмање 30% ЕСПБ буде предвиђено за изборне предмете у односу на укупан број ЕСПБ бодова на мастер студијама. Такође, листа изборних предмета садржи најмање двоструко већи број предмета у односу на број предмета који се бира (предвиђена су три изборна предмета у првом блоку, пет изборних предмета у другом блоку и пет изборних предмета у трећем блоку, при чему студент бира само један).

У табели 5.16 приказан је распоред предмета по семестрима, број ЕСПБ за сваки предмет, као и број часова за сваки предмет и укупан број часова по семестру и на нивоу програма.

Активна настава заступљена је у оквиру препорученог броја часова и на нивоу целе године предвиђено је да има укупно 600 часова активне наставе што је минимум прописан Стандардима. Часови су распоређени тако да је 5 часова предвиђено за предавања, 5,5 часова за вежбе и 9,5 часова за самостални студијско-истраживачки рад студента просечно на недељном нивоу по семестру.

У структури студијског програма, заступљени су предмети по типу у следећем односу:

- Академско-општеобразовни – 8,33%
- Теоријско-методолошки – 20,00%
- Научно-стручни - 33,33%
- Стручно-апликативни - 38,33%

Упутствима су за мастер академске студије предвиђене две групе предмета на основу типа предмета и када се ове групе обједине, однос у оквиру овог студијског програма је следећи:

- научни и стручно апликативни - 71,66%
- општеобразовни и теоријско-методолошки - 28,33%,

Међутим, предмет под називом *Методологија истраживања у васпитно-образовном раду* није адекватно означен према типу, у односу на његов значај за програм. Предмет је означен као општеобразовни предмет, иако на основу назива и садржаја овај предмет припада теоријско-методолошким предметима. Такође, предмети *Квалитетне наставне праксе* и *Учење и развој* не могу бити теоријско-методолошки. *Препорука* је да установа коригује тип предмета како би предмети одговарали суштини и структури овог мастер програма.

Курикулум садржи и завршни рад који има две позиције и то кроз истраживања (*Мастер рад - предмет завршног рада*) и кроз писање и одбрану завршног рада (*Мастер рад - изrada и одбрана*). Оба предмета имају адекватно предвиђен број часова за самостални студијско истраживачки рад студента и остале часове. Такође, Завршни рад кроз своје позиције самосталног истраживачког рада и одбране рада, приказан је као заједнички предмет на студијском програму у позицији обавезних и изборних ЕСПБ (обавезни 50%, изборни 50% од укупног ЕСПБ за завршни рад).

Упутствима и Стандардима предвиђена је стручна пракса у последњој години другог нивоа од 90 сати и 3 ЕСПБ бода, што је у програму и испуњено. Саставни део курикулума чини предмет *Истраживачка пракса - предметно подручје* за који је предвиђено 6 ЕСПБ и 6 часова наставе на недељном нивоу који су сврстани у остале часове (укупно 90 часова).

Књиге предмета имају неопходне елементе: назив предмета, број ЕСПБ, циљеве и исходе предмета, садржај предмета, препоручену литературу, методе извођења наставе, начин провере знања и оцењивања. Након допуне документације коју је Установа послала, усаглашена су имена наставника и сарадника који реализују наставу у силабусима предмета са електронским извештајем о параметрима студијског програма.

За поједине предмете и силабусе дати су *предлози за унапређење* у наредном периоду:

Предмет *Квалитетне наставне праксе* - по свом називу и позицији у курикулуму представља један од кључних тема и предмета који ће се изучавати на овом студијском програму и свакако један од најзначајнијих за будући рад и праксу професора предметне

наставе. Међутим, циљеви и исходи предмета нису јасно формулисани и операционализовани.

Предмет *Стваралачка настава језика и књижевности* - исходи учења су дефинисани као исходи за сваку појединачну наставну јединицу (чак негде и уже), при чему није дефинисано нити наведено шта су очекивани исходи предмета (у општем смислу). Дефинисан је изузетно велик број исхода учења за изборни предмет који траје само један семестар. Требало би редуковати планиране исходе учења и дефинисати их тако да одговарају могућностима, садржајима и временским оквирима за реализацију предмета.

У циљу сагледавања доприноса курикулума развијању компетенција студената, анализиран је и Стандард 4. Дефинисане су опште и предметно специфичне компетенције студената за овај студијски програм, као и исходи учења који су усмерени на развој предметно-специфичних знања и компетенција.

Након завршених мастер академских студија *Професор предметне наставе* предвиђено је да студент стиче опште и предметно-специфичне способности које су у функцији квалитетног обављања наставног рада, самосталног планирања, реализације и вредновања наставног рада, употребе адекватних наставних метода и стратегија које су у складу са дефинисаним циљевима и исходима, праћења савремених научних достигнућа, раумевања карактеристика развоја деце и др. Предвиђене компетенције студената делимично су дефинисане у складу са наставним предметима у оквиру студијског програма. Предвиђене су и одређене компетенције за које јасно како ће их студент развијати, јер програмом нису предвиђени ти садржаји и предмети (на пример: коришћење напредних информационо-комуникационих технологија у овладавању знањима и професионалној пракси, коришћење страног језика у стручном раду и даљем усавршавању и др.). Такође, дефинисане компетенције су већим делом идентичне као компетенције које су дефинисане у оквиру студијског програма мастер *Учитељ*. Имајући у виду садржаје и исходе дате у курикулуму може се закључити да предвиђена структура студијског програма и конципирани наставни предмети само делимично доприносе развоју предвиђених компетенција студената, као и остварењу планираних исхода учења.

Рецензентска комисија оцењује да је стандард 5 испуњен.

Стандард 6: *Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма*

Након посете рецензентске комисије Установи и изречених препорука о потреби проналажења других програма ради веће усаглашености са студијским програмима са међународног простора, Факултет за педагошке науке у Јагодини доставио је пет нових студијских програма за праћењење упоредивости.

Факултет бихејвиористичких наука Универзитета у Хелсинкију - департман за образовање наставника (University of Helsinki, Faculty of Behavioural Sciences, Department of Teacher Education)

Департман за образовање при Универзитету у Оксфорду (The University of Oxford, Department of Education)

Програм једногодишњих студија другог степена за образовање предметних наставника Master Métiers de l'enseignement, de l'éducation, et de la formation) који реализује INSPE, Универзитет Сорбона, у Паризу,

Институт за образовне науке Универзитета у Цириху (Universität Zürich, Institut für Erziehungswissenschaft)

Програм једногодишњих мастер студија за образовање наставника (Teacher Education Program - TEP) на Харвард Универзитету (Harvard University, Graduate School of Education).

Из наведених програма може се утврдити да студијски програм МАС професор разредне наставе, поседује сличности са одабраним програмима и да постоји усаглашеност са њима.

Рецензентска комисија сматра да је овај стандард испуњен.

Стандард 7: Упис студената

Увидом у достављену документацију, рецензентска комисија за студијски програм Професор предметне наставе МАС, сматра да су услови за упис на задовољавајућем нивоу.

Број расположивих места на студијском програму Образовање професора предметне наставе је 25. Могућност уписа имају студенти који су завршили ОАС у трајању од 8 семестара и који су остварили најмање 240 ЕСП бодова из области друштвено-хуманистичких, техничко-технолошких, природно-математичких, медицинских наука или из области уметности.

Неопходна документација је такође задовољавајућа и испуњава очекивања. Уместо пријемног испита, место кандидата на ранг листи утврђује се на основу опште просечне оцене на ОАС и времена студирања на истим (Прилог 7.1). Транспарентност ранг листе као и право жалбе кандидата је такође на задовољавајућем нивоу. Заједничким документом (Прилог 7.3) су дефинисани и предвиђени услови и за упис страних држављана на свим нивоима студија. Сматрамо да је усклађен број уписаних студената са могућностима установе, иако је на овом студијском програму на основу табеле (Табела 7.1) забележен најмањи одзив уписаних студената, имајући у виду и текућу и претходне школске године, али и све остале студијске програме на којима је одзив студената са годинама неупоредиво већи. Такође, на основу друге табеле (Табела 7.2) имамо информацију да чак 43 укупно студира у текућој школској години, што је показатељ да већина уписаних студената из претходних школских година није своје студије привела крају на време, него да је студирање продужила.

Предлог: Рад на промоцији важности, занимљивости и предности овог студијског програма међу студентима завршних година основних академских студија.

Рецензентска комисија закључује да је стандард испуњен.

Стандард 8: Оцењивање и напредовање студената

Увидом у достављену документацију Рецензентска комисија сматра да су услови за испуњавање 60 ЕСПБ у оквиру студијског програма одговарајући и прихватљиви за студенте. Организација на основу броја радних сати (предавања и вежбе) је адекватна. Број бодова мастер рада је такође адекватан, а адекватно праћење рада и напредовања студента кроз уважавање редовности и активности, практичне наставе, колоквијума и других видова рада, доводи до квалитетног начина израде мастер рада. Предиспитне обавезе, уоквирене у могућност стицања од 10 до 70 поена у оквиру испита, и начин њиховог стицања у оквиру наведених могућности у достављеној документацији су апсолутно одговарајући и исправни, закључак је на основу достављене документације (Табела 8.1). Студенти имају могућности консултације са ангажованим наставним особљем и да са њима обављају сваку врсту консултација око припрема испита, израде семинарских и касније мастер рада, што сматрамо задовољавајућим. Достављени статистички подаци о напредовању студената (Табела 8.2) са више од половине студената који су пали годину, ни једним одусталим студентом и са само 3 која су наставила уредно

са школовањем, вероватно нису кључни показатељи квалитета студијског програма, јер би они тада указивали на незаинтересованост или студената или наставника у учењу и напредовању, а то не потврђује ни просечна оцена студената која је, без обзира на све изнето, ипак одлична.

Рецензентска комисија закључује да је овај стандард у потпуности задовољен.

Стандард 9: Наставно особље

На студијском програму МАС Професор предметне наставе Факултета педагошких наука у Јагодини, ангажовано је 12 наставника, од којих је: 6 наставника у звању доцента, 3 ванредна професора и 3 редовна професора. На програму је ангажовано и три сарадника.

Појединачна оптерећења наставника ангажованих на студијском програму крећу се од 3.27 до 11.92 часова недељно на свим студијским програмима. На студијском програму ангажовани су сарадници који су у радном односу са пуним радним временом и њихова појединачна оптерећења крећу се од 5.17 до 15.62 часова недељно на свим програмима. Према приказаним подацима просечно оптерећење наставника није веће од 12 часова активне наставе недељно. Испуњен је захтев да 70% часова активне наставе коју држе наставници, реализују наставници са пуним радним временом, као и захтевана просечна оптерећеност за сараднике на програму. Подаци о наставном особљу јавно су доступни на сајту Факултета <https://pefja.kg.ac.rs/professor/>.

Након посете рецензентске комисије, уочених недостатака и изречених препорука Факултет се изјаснио да постоји сагласност са предлозима комисије о потребама проширења броја сарадника и наставника за ужу научну област Педагогија, као и о томе да је донета одлука (бр. 01-4504 од 11.12.2020.) о расписивању конкурса за два сарадника.

Рецензентска комисија закључује да је овај стандард испуњен.

Стандард 10: Организациона и материјална средства

Факултет располаже простором од укупно 5746,37 m², у сопственом објекту који има грађевинску и употребну дозволу и испуњава здравствене и сигурносне стандарде, а укупан број студената на свим нивоима студија је 1124. Обезбеђен бруто простор по студенту износи 5,11 m². Факултет поседује инфраструктуру потребну за одвијање свих облика рада у просторијама адекватног типа: амфитеатар, слушаонице, учионице, лабораторије, атељеи, спортска сала, позоришна сала, итд. У просторијама које су намењене студентима расположиво је укупно 2085 места. За потребе рада Студентске организације и Студентског парламента, Факултет је обезбедио две просторије.

Наставно особље користи посебне кабинете за своје потребе. Сви кабинети су опремљени потребном рачунарском опремом за штампање, скенирање и нарезивање материјала.

Два кабинета поседују апарат за умножавање материјала за потребе наставе. Факултет је обезбедио осам просторија за потребе студентске службе, секретаријата и службе рачуноводства.

Просторије у којима се одвија настава садрже адекватну техничку и другу опрему. Опремљеност Факултета обухвата: информационо-комуникациону опрему, технику и средства; опремљеност простора адекватним класичним и савременим средствима и опрема методичко-дидактичког типа. Укупан број рачунара који установа поседује је 118, од тога 74 се користи за извођење наставе (51 у лабораторијама, 15 у слушаоницама и учионицама, а 8 се користи за методике наставе).

Факултет поседује Компјутерску лабораторију и Центар за учење који су опремљене најсавременијим техничким уређајима.

Библиотека располаже са 111 библиотечких јединица релевантних за студијски програм. Сви предмети су покривени одговарајућим уџбеником, за пет предмета користи се књига предметног наставника, а за остале предмете се користе књиге других аутора. За четири предмета, поред литературе на српском језику, користе се и књиге на страном језику. За четири предмета се користи и друга врста литературе, за један предмет користи се практикум.

На основу приложене документације може се закључити да Факултет педагошких наука – Универзитет у Крагујевцу располаже одговарајућим људским, просторним, техничко-технолошким, библиотечким и другим ресурсима који су примерени карактеру студијског програма Мастер академских студија – Професор предметне наставе и предвиђеном броју студената.

Стандард је у потпуности испуњен.

Стандард 11: Контрола квалитета

Као основ за институционализацију одређења Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу за поштовање високих стандарда квалитета усвојена је *Стратегија обезбеђења квалитета 2017-2020*. *Стратегија обезбеђења квалитета* представља кључни документ за унапређење квалитета рада и њиме се прописују мере и наводе субјекти обезбеђења квалитета како Установе у целини тако и сваког студијског програма засебно.

Документом *Акциони план за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета* Факултет утврђује динамику и рокове планираних активности на пољу унапређења квалитета.

Сваки студијски програм евалуира се од стране наставника, студената, дипломираних студената и послодаваца у редовним интервалима утврђеним *Стратегијом обезбеђења квалитета* и *Акционим планом за спровођење Стратегије*.

Факултет организује редовне (годишње) студентске и наставничке евалуације студијских програма, наставе и наставних предмета, као и (трогодишње) евалуације компетенција дипломираних студената од стране послодаваца и самих студената.

У складу са Законом и Статутом Факултета, представници студената чланови су *Комисије за обезбеђење квалитета* (2 члана) и учествују у активностима за праћење и процењивање квалитета студијског програма. Као чланови три тела Факултета – *Савета, Наставно-научног већа* и *Комисије за обезбеђење квалитета* – студенти су укључени у све сегменте система за управљање квалитетом, па тако учествују и у процесу уобличавања студијских програма, анализе њихове реализације и доношењу мера у сврху измена и побољшања.

Анализа показује да Факултет у континуитету доноси (обнавља и ажурира) *Стратегије обезбеђења квалитета* и исказује одређење за перманентно унапређење квалитета у свим областима. *Стратегија* покрива све неопходне елементе: циљеве, области, субјекте, мере и акциони план; елементи стратегије су усаглашени са Стратегијом Универзитета.

Постоји разрађен систем и процедуре за проверу квалитета и самовредновање. Факултет периодично преиспитује и унапређује стандарде поступке обезбеђења квалитета. Значајно је што систем обезбеђења квалитета на Факултету дефинише и обухвата све неопходне аспекте праћења и обезбеђења квалитета. У систем обезбеђења квалитета укључене су све структуре: наставници и сарадници, ненаставно особље и студенти у оквирима дефинисаних надлежности.

Факултет системски прати квалитет наставног процеса и предузима корективне мере.

Значајно је што концепт студијског програма омогућава његово прилагођавање широком кругу наставника и професора различитих струка.

Даљем подизању квалитета допринела би анализа садржаја наставних предмета, на основу које би се креирали нови силабуси уз избегавање преклапања истих садржаја у различитим наставним предметима.

Значајно би било и даље стручно усавршавање наставника и сарадника за примену иновативних облика наставе.

Рецензентска комисија закључује да је овај стандард испуњен.

Стандард 14: ИМТ (интердисциплинарни, мултидисциплинарни и трансдисциплинарни) студијски програм

Акредитационим материјалом Факултета планирано је да се студијски програм МАС Професор предметне наставе Факултета педагошких наука у Јагодини, остварује у оквиру научно-стручне области педагошке и психолошке науке, а у оквиру образовно-научног поља ИМТ. Наведено је да студијски програм припада пољу Друштвено-хуманистичких наука, са две главне научне области које чине програм: педагошке и андрагошке науке (75% ЕСПБ) и психолошке науке (25% ЕСПБ). Међутим, појављује се упитност појединих наставних предмета и њихова припадност овим областима.

Списак предмета из прве главне области (педагошке и андрагошке науке - Табела 14.1.) садржи следеће наставне предмете: Методологија истраживања у васпитно-образовном раду; Квалитетне наставне праксе; Теорија и методика наставе; Стваралачка настава језика и књижевности; Методика наставе музичке културе; Методика наставе ликовне културе; Методика наставе физичког васпитања; Методички практикум; Методички практикум српског језика и књижевности; Методички практикум музичке културе; Методички практикум ликовне културе; Методички практикум физичког васпитања; Методички практикум физичког васпитања; Истраживачка пракса - предметно подручје.

Списак предмета из друге главне области (психолошке науке - Табела 14.2) садржи следеће наставне предмете: Учење и развој; Инклузивно образовање у пракси; Интеракција и комуникација у васпитном раду; Диференцијација и индивидуализација; Истраживачка пракса – предметно подручје.

У првом блоку предмета налазе се методички наставни предмети који су иначе део професионалног образовања учитеља и васпитача.

У другој групи предмета налазе се предмети који се односе на инклузију и рад са децом са посебним потребама који значајније више припадају научној области специјалне едукације и рехабилитације, него области психолошких наука.

Стандард 14 је делимично задовољен.

ПРЕПОРУКЕ

Предлог мера за отклањање уочених слабости:

- За поједине предмете и силабусе дати су предлози за унапређење у наредном периоду (детаљније у коментарима Стандарда 5).
- Кориговати типове предмета Методологија истраживања у васпитно-образовном раду, Квалитетне наставне праксе и Учење и развој како би предмети одговарали суштини и структури овог мастер програма.

Предлог мера и активности за унапређење квалитета високошколске установе:

- Квалитет студијског програма могао би се подићи проширивањем понуде изборних предмета и осавремењавањем метода реализације наставе. Такође, могућа је прецизнија класификација предмета (академско-општеобразовни, теоријско-методолошки, научно-стручни, стручно-апликативни) како би се постигла још боља балансираност структуре и садржаја студијског програма.
 - Увести нове изборне интердисциплинарне предмете.
 - У циљу подизања квалитета наставе и квалитетнијег професионалног оспособљавања студената за будуће занимање, наставнике и сараднике је могуће даље едуковати за коришћење савремених наставних технологија и примену нових облика и метода рада са студентима.
 - Битно је упознавање студената са значајем њиховог учешћа у обезбеђењу квалитета, као и оспособљавање студената да критички и објективно дају процену квалитета.
 - Институционални систем управљања квалитетом могуће је даље усавршавати - унети измене и допуне које ће детаљније утврдити надлежности свих лица које учествују у систему обезбеђења квалитета и евентуалне нове области које нису покривене.
 - Нарочито је важно радити на унапређењу система корективних мера и још интензивнијем укључивању студената у систем контроле квалитета.
 - Важно је и радити интензивније на едукацији свих субјеката обезбеђења квалитета о самом систему обезбеђења квалитета.
 - Направити план ангажовања људских ресурса у процесу праћења и провере квалитета - обезбедити ефикасно и квалитетно искоришћавање људских ресурса Факултета.
 - Анализирати поступак, инструменте и резултате студентске евалуације и самоевалуације рада наставника и сарадника и у складу са тим даље развијати и унапређивати систем за праћење и вредновање квалитета наставног процеса.
 - За квалитет студијског програма потребно је редовно анкетаирање студената и наставника о квалитету студијских програма, наставе и рада Факултета, као и периодично анкетаирање свршених студената и потенцијалних послодаваца о исходима образовања и стеченим компетенцијама.
- **Комисија за акредитацију и проверу квалитета (КАПК) додаје препоруку, да установа спецификује услове уписа на студијски програм, са којих студијских програма претходно завршених студија се могу уписати студенти под којим условима. Установа ове допуне треба да изврши у наредних годину дана и да обавести НАТ о уведеним променама.**

На основу свега напред наведеног и предлога Поткомисије, Комисија је на седници одржаној 18. 05. 2021. године једногласно донела Одлуку о акредитацији студијског програма **Мастер академске студије (МАС) – Професор предметне наставе**, сагласно члану 21. став 1. тачка 1. Закона о високом образовању („Службени гласник РС” број 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019 и 6/2020 - др. закони), којим је прописано да Комисија одлучује о захтеву за акредитацију и спроводи поступак акредитације установа и студијских програма у области високог образовања.

Достављено:
- високошколској установи
- архиви

Председник Комисије

Проф. др Ана Шијачки

